

Knud Lambrecht

CẤU TRÚC THÔNG TIN và HÌNH THỨC CÂU

Chủ đề, Tiêu điểm và các biểu hiện tinh thần của sở chỉ diễn ngôn

Người dịch: Nguyễn Hồng Côn – Hoàng Việt Hằng

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

MỤC LỤC

Lời nói đầu	9
Chương 1: DẪN NHẬP	13
1.1. Cấu trúc thông tin là gì?.....	13
1.2. Vị trí của cấu trúc thông tin trong ngữ pháp	20
1.3. Cấu trúc thông tin và hình thức câu: một phân tích mẫu	28
1.3.1. Ba ví dụ.....	28
1.3.2. Một lưu ý về tính đánh dấu trong cấu trúc thông tin.....	30
1.3.3. Phân tích	34
1.3.4. Tiểu kết	40
1.4. Cấu trúc thông tin và cú pháp.....	42
1.4.1. Tính tự trị và tính động cơ trong ngữ pháp.....	43
1.4.2. Tính không rõ ràng về chức năng của các cấu trúc cú pháp	47
1.4.3. Các kiểu câu và khái niệm kết cấu ngữ pháp	50
Chương 2: THÔNG TIN	55
2.1. Vũ trụ diễn ngôn.....	55
2.2. Thông tin.....	64
2.3. Tiến giả định và thuyết định	73
2.4. Sự điều biến dụng học cấu trúc tiến giả định.....	91
Chương 3: BIỂU HIỆN TINH THẦN CỦA SỞ CHỈ DIỄN NGÔN	101
3.1. Sở chỉ diễn ngôn.....	101
3.2. Tính khả định	105
3.2.1. Tính khả định và tiến giả định.....	105
3.2.2. Tính khả định và tính xác định	107
3.2.3. Sự thiết lập tính khả định trong diễn ngôn	118
3.3. Sự hoạt hóa	126
3.3.1. Các trạng thái hoạt hóa của sở chỉ.....	127
3.3.2. Các nguyên tắc phân tích dụng học	137

3.4. Tiểu kết và minh hoạ	142
3.5. Tính khả định, sự hoạt hóa và tham số chủ đề - tiêu điểm	152

Chương 4: QUAN HỆ DỤNG HỌC: CHỦ ĐỀ 157

4.1. Định nghĩa chủ đề	157
4.1.1. Chủ đề và tính được đề cập	157
4.1.2. Sở chỉ chủ đề và biểu thức chủ đề	170
4.2. Chủ đề và chủ ngữ	175
4.2.1. Chủ ngữ là chủ đề không đánh dấu.....	176
4.2.2. Chủ ngữ phi chủ đề và sự phân biệt dẫn nhập – nhận định	183
4.2.3. Chủ ngữ phi chủ đề và câu đa chủ đề	194
4.3. Chủ đề, tiền giả định và sự khúc giải ngữ nghĩa.....	200
4.4. Chủ đề và các biểu hiện tinh thần của sở chỉ.....	213
4.4.1. Quan hệ chủ đề và trạng thái hoạt hóa	213
4.4.2. Thang độ khả chấp của chủ đề	220
4.4.3. Đại từ không được nhấn âm là biểu thức chủ đề được ưa thích	229
4.4.4. Thăng cấp chủ đề.....	235
4.5. Những hàm ý về lí thuyết cú pháp.....	245
4.5.1. Nguyên lí tách biệt quy chiếu và vai.....	245
4.5.2. PSRR và mô hình câu chuẩn tắc	250
4.5.3. Cương vị cú pháp của thành tố tách rời	254
4.6. Chủ đề và sự điều biến dụng học	259
4.7. Chủ đề và trật tự từ.....	264

Chương 5: QUAN HỆ DỤNG HỌC: TIÊU ĐIỂM 273

5.1. Định nghĩa tiêu điểm.....	273
5.1.1. Tiêu điểm, tiền giả định và thuyết định	273
5.1.2. Tiêu điểm và trọng âm câu.....	289
5.2. Cấu trúc tiêu điểm và đánh dấu tiêu điểm	293
5.2.1. Các loại cấu trúc tiêu điểm	293
5.2.2. Cấu trúc tiêu điểm vị ngữ.....	299
5.2.3. Cấu trúc tiêu điểm diễn tố.....	301
5.2.4. Cấu trúc tiêu điểm câu	308
5.2.5. Tiểu kết.....	311
5.3. Trọng âm ngôn điệu: tính phỏng hình, quy tắc, mặc định	315
5.3.1. Trọng âm câu, ngữ điệu, trọng âm từ.....	315

MỤC LỤC

5.3.2. Lí do phỏng hình đối lập với quy tắc ngữ pháp	318
5.3.3. Việc nhấn trọng âm mặc định	327
5.4. Tiêu điểm và biểu hiện tinh thần của sở chỉ	339
5.4.1. Quan hệ tiêu điểm và trạng thái hoạt hóa	339
5.4.2. Vị ngữ đối lập với diễn tố	347
5.4.3. Quan hệ tiêu điểm, sự hoạt hóa và tiền giả định	355
5.4.4. Tiêu điểm và các câu hỏi thông tin	372
5.5. Tính tương phản	377
5.5.1. Tiêu điểm tương phản	377
5.5.2. Chủ đề tương phản	384
5.6. Cấu trúc tiêu điểm đánh dấu và không đánh dấu	390
5.6.1. Tiêu điểm vị ngữ và tiêu điểm diễn tố	391
5.6.2. Tiêu điểm câu	404
5.7. Một mô tả tổng hợp chức năng của sự nhấn âm câu	425
5.7.1. Trở lại ngôn điệu hoạt hóa	425
5.7.2. Trọng âm chủ đề và trọng âm tiêu điểm: một số ví dụ	429
Chương 6: TỔNG KẾT VÀ KẾT LUẬN	439
Chú thích	447
Tài liệu tham khảo	473